

I

(Resolutioner, rekommendationer, inställningar och yttranden)

YTTRANDEN

RÅDET

RÅDETS YTTRANDE

av den 27 februari 2007

om Slovakiens uppdaterade konvergensprogram för 2006–2009

(2007/C 72/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR AVGETT FÖLJANDE YTTRANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken ⁽¹⁾, särskilt artikel 9.3,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och

efter att ha hört ekonomiska och finansiella kommittén.

HÄRIGENOM FRAMFÖRS FÖLJANDE.

1. Den 27 februari 2007 granskade rådet Slovakiens uppdaterade konvergensprogram, som omfattar perioden 2006–2009.
2. Enligt programmets bakomliggande makroekonomiska scenario skall den reala BNP-tillväxten öka från 6,6 % år 2006 till 7,1 % år 2007, för att sedan minska till 5,5 % år 2008 och 5,1 % år 2009. Enligt tillgängliga uppgifter verkar scenariot baseras på försiktiga tillväxtantaganden för 2006 och rimliga tillväxtantaganden för resten av programperioden. Inflationsberäkningarna i programmet förefaller också vara realistiska.
3. Enligt kommissionens höstprognos 2006 beräknas det offentliga underskottet för 2006 uppgå till 3,4 % av BNP, vilket kan jämföras med målet på 4,2 % av BNP i den föregående uppdateringen av konvergensprogrammet. Det bättre utfallet beror på att BNP och sysselsättningen ökat mycket mer och på att ränteutgifterna och kostnaderna för pensionsreformen blivit lägre än väntat. En del av de ökade intäkterna till följd av den oväntat höga tillväxten har dock använts till annat än en snabbare minskning av underskottet.

⁽¹⁾ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 1055/2005 (EUT L 174, 7.7.2005, s. 1). De dokument som det hänvisas till i texten återfinns på följande webbplats:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

4. Liksom i den föregående uppdateringen är huvudmålet för det nya programmets finanspolitiska strategi på medellång sikt att uppnå långsiktigt hållbara offentliga finanser till 2010. I synnerhet skall målet för de offentliga finansernas strukturella saldo på $-0,9\%$ av BNP uppnås på medellång sikt (dvs. ett konjunkturrensat saldo exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder). Enligt programmet skall det nominella underskottet gradvis sjunka från $3,7\%$ av BNP 2006 till $1,9\%$ av BNP 2009 och det primära underskottet sjunka från $1,9\%$ av BNP 2006 till $0,2\%$ av BNP 2009. Den planerade finanspolitiska konsolideringen bygger på begränsningar av såväl löpande utgifter som kapitalutgifter (en sänkning av utgiftskvoten med cirka $3,25$ procentenheter av BNP), som inte helt neutraliseras av sänkningen av inkomstkvoten ($1,5$ procentenhet). Jämfört med den tidigare uppdateringen bekräftar det nya programmet de planerade korrigeringarna, mot bakgrund av ett mer gynnsamt makroekonomiskt scenario.
5. I enlighet med den allmänt vedertagna metoden beräknas det strukturella saldot förbättras från cirka $-3,5\%$ av BNP 2006 till cirka $-2,5\%$ av BNP 2009. Liksom i den föregående uppdateringen är programmets finanspolitiska mål på medellång sikt ett strukturellt underskott på knappt 1% av BNP, som enligt programmet inte skall uppnås under programperioden utan först 2010. Eftersom målet på medellång sikt är mer långtgående än minimiriktmärket (ett beräknat underskott på cirka 2% av BNP), bör dess uppfyllande skapa en tillräcklig säkerhetsmarginal mot ett alltför stort underskott. Målet på medellång sikt ligger inom det intervall som angetts i pakten respektive uppförandekoden för de medlemsstater som deltar i eurosamarbetet eller i ERM II och avspeglar väl skuldkvoten och den genomsnittliga potentiella produktionstillväxten på lång sikt.
6. De risker som omgärdar programmets prognoser för de offentliga finanserna verkar i stort sett uppväga varandra. Det makroekonomiska scenariots risker är i stort sett neutrala, medan skatteprognoserna verkar baseras på försiktiga antaganden. Programmets planerade finanspolitiska konsolidering grundas mycket på utgiftsbegränsningar, men programmet har inte tillräckligt med uppgifter om kompletterande åtgärder (efter 2007) eller saknar bindande utgiftsramar på medellång sikt. Å andra sidan har Slovakien uppvisat mycket tillfredsställande resultat på senare år, även om det här är den oväntat höga tillväxten och det oväntat låga utnyttjandet av EU-medel som bidragit till att uppnå de finanspolitiska målen.
7. Utifrån denna riskbedömning verkar programmets finanspolitiska strategi i stort sett vara förenlig med den korrigeringsplan av det alltför stora underskottet senast 2007 som rådet har rekommenderat. Under korrigeringsperioden borde dock anpassningsplanen strukturellt sett stärkas, med tanke på de uppjusterade tillväxtprognoserna och de goda ekonomiska tiderna. De närmaste åren verkar programmets finanspolitiska strategi inte erbjuda en tillräcklig säkerhetsmarginal för att förhindra att referensvärdet på 3% av BNP överskrids vid normala konjunktursvängningar. Dessutom verkar den inte tillräcklig för att målet på medellång sikt skall kunna uppnås senast 2010, som det planeras i programmet. Under åren efter korrigeringen av det alltför stora underskottet bör programmets anpassningstakt mot målet på medellång sikt ökas för att kunna översstämma med stabilitets- och tillväxtpakten. Enligt pakten bör den årliga förbättringen av det strukturella saldot för de medlemsstater som deltar i eurosamarbetet eller i ERM II som riktmärke ligga på $0,5\%$ av BNP, och korrigeringen bör vara större när goda ekonomiska tider råder. Särskilt väntas det strukturella saldot förbättras med bara cirka $0,75\%$ av BNP under 2007–2009 när goda ekonomiska tider antas råda.
8. Den offentliga bruttoskulden beräknas ha uppgått till $33,1\%$ av BNP under 2006, vilket ligger klart under fördragets referensvärde på 60% av BNP. I programmet beräknas skuldkvoten minska med $3,4$ procentenheter under programperioden.
9. I Slovakien har befolkningens åldrande en mindre påverkan på lång sikt på de offentliga finanserna än vad som genomsnittligen är fallet i EU, och genom pensionsreformen nyligen ökar pensionsutgifterna mindre än i många andra länder. De offentliga finansernas utgångsläge innebär en risk för hållbara offentliga finanser, redan innan hänsyn tagits till hur de offentliga finanserna långsiktigt påverkas av åldrandet. En konsolidering av de offentliga finanserna skulle därför bidra till att minska riskerna för dessas hållbarhet. Generellt sett verkar det föreliggande medelstora riskerna för de offentliga finansernas hållbarhet i Slovakien.

10. Konvergensprogrammet saknar en kvalitativ bedömning av de samlade effekterna enligt rapporten från oktober 2006 av genomförandet av det nationella reformprogrammet inom ramen för strategin för de offentliga finanserna på medellång sikt. Emellertid ger det viss information om de direkta budgetkostnaderna eller budgetbesparingarna av de viktigaste reformer som planeras i reformprogrammet. Vidare verkar de finanspolitiska prognoserna ta hänsyn till hur reformprogrammets åtgärder påverkar de offentliga finanserna. De åtgärder som förutses i det nationella reformprogrammet verkar dock inte helt överensstämma med konvergensprogrammets åtgärder inom de offentliga finanserna. Särskilt skiljer sig konvergensprogrammets utgiftsprioriteringar från de huvudproblem som anges i reformprogrammet, vilket dock inte gäller utbildning. Reformprogrammets betydande stöd till utbildning är dessutom inget som klart framgår av 2007 års budget eller konvergensprogrammet.
11. Programmets finanspolitiska strategi överensstämmer i huvudsak med de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken, som ingår i de integrerade riktlinjerna för perioden 2005–2008.
12. Programmet innehåller alla obligatoriska och de flesta frivilliga uppgifter⁽¹⁾ som föreskrivs i uppförandekoden för stabilitets- och konvergensprogram.

Rådet anser att programmet är förenligt med en korrigerande av det alltför stora underskottet senast 2007 och förutser därefter en utveckling, visserligen begränsad, mot målet på medellång sikt.

Mot bakgrund av denna bedömning och rekommendationen enligt artikel 104.7 av den 5 juli 2004 uppmanar rådet Slovakien att

- i) utnyttja de goda tillväxtprognoserna till en kraftfullare strukturell anpassning för att säkerställa att det alltför stora underskottet korrigeras senast 2007 med en större säkerhetsmarginal samt påskynda utvecklingen mot det medelfristiga målet, och
- ii) stärka den bindande karaktären hos statsfinansernas medelfristiga utgiftstak.

Jämförelse av nyckeltal i makroekonomiska beräkningar och budgetberäkningar

		2005	2006	2007	2008	2009
Real BNP (förändring i %)	KP dec. 2006	6,1	6,6	7,1	5,5	5,1
	KOM nov. 2006	6,0	6,7	7,2	5,7	–
	KP dec. 2005	5,1	5,4	6,1	5,6	–
HIKP-inflation (i %)	KP dec. 2006	2,8	4,4	3,1	2,0	2,4
	KOM nov. 2006	2,8	4,5	3,4	2,5	–
	KP dec. 2005	2,2	1,5	2,2	2,5	–
Produktionsgap (i % av potentiell BNP)	KP dec. 2006⁽¹⁾	– 2,2	– 0,9	1,0	1,6	1,9
	KOM nov. 2006 ⁽²⁾	– 2,0	– 0,7	1,1	1,6	–
	KP dec. 2005 ⁽¹⁾	– 1,6	– 1,1	0,1	0,8	–

⁽¹⁾ I synnerhet saknas uppgifter om offentliga utgifter per verksamhetsområde för 2009.

		2005	2006	2007	2008	2009
Saldo i de offentliga finanserna ⁽⁶⁾ (i % av BNP)	KP dec. 2006	- 3,1	- 3,7	- 2,9	- 2,4	- 1,9
	KOM nov. 2006	- 3,1	- 3,4	- 3,0	- 2,9	-
	KP dec. 2005	- 4,9	- 4,2	- 3,0	- 2,7	-
Primärt saldo ⁽⁶⁾ (i % av BNP)	KP dec. 2006	- 1,4	- 1,9	- 0,9	- 0,6	- 0,2
	KOM nov. 2006	- 1,4	- 1,7	- 1,1	- 0,9	-
	KP dec. 2005	- 3,1	- 2,3	- 1,1	- 0,8	-
Konjunkturrensat saldo ⁽⁶⁾ (i % av BNP)	KP dec. 2006 ⁽¹⁾	- 2,4	- 3,4	- 3,2	- 2,9	- 2,5
	KOM nov. 2006	- 2,5	- 3,2	- 3,3	- 3,3	-
	KP dec. 2005 ⁽¹⁾	- 4,4	- 3,9	- 3,0	- 2,9	-
Strukturellt saldo ⁽²⁾ ⁽⁶⁾ (i % av BNP)	KP dec. 2006 ⁽³⁾	- 1,6	- 3,5	- 3,2	- 2,9	- 2,5
	KOM nov. 2006 ⁽⁴⁾	- 1,7	- 3,3	- 3,3	- 3,3	-
	KP dec. 2005	- 3,6	- 3,9	- 3,1	- 2,9	-
Offentlig bruttoskuld ⁽⁶⁾ (i % av BNP)	KP dec. 2006	34,5	33,1	31,8	31,0	29,7
	KOM nov. 2006	34,5	33,0	31,6	31,0	-
	KP dec. 2005	33,7	35,5	35,2	36,2	-

Anmärkningar:

⁽¹⁾ Kommissionens beräkningar baseras på uppgifterna i programmet.

⁽²⁾ Konjunkturrensat saldo (liksom i föregående rader), exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

⁽³⁾ Engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder enligt programmet (0,8 % av BNP 2005 – underskottsökande, respektive 0,1 % av BNP 2006 – underskottsminskande). Engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder enligt kommissionens höstprognos 2006 (0,9 % av BNP 2005 – underskottsökande, respektive 0,1 % av BNP 2006 – underskottsminskande).

⁽⁴⁾ Baserat på en beräknad potentiell tillväxt på 5,2 %, 5,3 %, 5,3 % respektive 5,2 % under perioden 2005–2008.

⁽⁵⁾ Sedan oktober 2006 har Slovakien tillämpat Eurostats beslut av den 2 mars 2004 om klassificeringen av andra pelarens fonderade pensionssystem.

⁽⁶⁾ Uppgifterna om den offentliga sektorn i den föregående uppdateringen har justerats för att underlätta en jämförelse med den nya uppdateringen och kommissionens höstprognos 2006.

Källor:

Konvergensprogrammet (KP), kommissionens höstprognos 2006 (KOM) och kommissionens beräkningar.